

Skrzydółko czy nóżka

2024-08-09

Czyli: „Wszystkie chwyt dozwolone”.

Rok w rok, na francuskim rynku wydawniczym następuje ważne wydarzenie. Wychodzi książka, ale taka szczególna, taka sprzedająca się w ponad milionie egzemplarzy. To przewodnik kulinarny Duchemina. To kto dostał, lub stracił gwizdkę, przyznaną przez autorów przewodnika, jest komentowane przez dziennikarzy z całego świata. To być lub nie być dla restauracji. Zyskać sławę, lub pogрузić się w hańbę. Właściciele każdej restauracji szczególnie obawiają się wizyty jednego z tajemniczych inspektorów, samego dyrektora i właściciela wydawnictwa, Charlesa Duchemina (Louis de Funès).

Oczywiście tajemniczy byłby tylko przy pierwszych odwiedzinach, później, jako rozpoznany niekoniecznie dostawałby to samo co goście – wiadomo to recenzent, musi dostać więcej, lepiej, szybciej. Charles stosuje jednak przebrania i to o kilka klas lepsze niż [Jacques Clouseau](#) z „[Różowej Pantery](#)”. Informacje o jego przypuszczalnej wizycie wzbudzają niemal popłoch wśród załóg restauracji. Często dochodzi do pomyłek, a to co widzi i zje Charles nie omieszka się opisać i ocenić. Wystarczy najmniejszy błąd, najmniejsze uchybienie i ocena leci na łeb, na szyję. On nie ma litości.

Ten rok jest jednak inny. To ostatni rok kiedy Charles dokonuje inspekcji, po wydaniu tej edycji przewodnika, ma zamiar przejść na emeryturę, a władzę w firmie oddać w ręce syna, Gérarda (Coluche). Ma też dostać nominacje do Akademii Francuskiej.

Syn ma jednak inne plany, chce zostać... klaunem i prowadzić cyrk. Jeżeli by się o jego planach dowiedział ojciec, zszedłby na zawał, albo jeszcze gorzej. Gérard ma jednak szczytne plany, jego pensja z firmy ojca pozwala utrzymać cały cyrk. Artyści występują w biednych dzielnicach, a z tego nie da rady się utrzymać. To prawdziwa pasja, radość dzieci jest wystarczającą zapłatą. Kiedy tylko

zaczną na siebie zarabiać, powie o tym ojcu. Jak na razie łączy obie prace, choć w degustacjach i ocenach pomagają mu koledzy z cyrku.

Pewnego dnia prawda wychodzi na wierzch, Charles poznaje czym jeszcze zajmuje się jego syn. To nie koniec problemów. Na prowincji większość małych restauracji ma zostać wykupionych przez koncern produkujących gotowe jedzenie, Tricatel. Do tej pory zajmowali się zaopatrzeniem stołówek i barów przy autostradach. To iście śmieciowe jedzenie.

W wydawnictwie pojawia się też nieoczekiwany gość – szpieg mający zdobyć makietę przewodnika. Nie chce powiedzieć dla kogo pracuje, więc trzeba się tego dowiedzieć sposobem. Trop wiedzie do... Tricatel. Jeżeli kupią restauracje z przyznanymi właśnie gwiazdkami i będą sprzedawać swoje „jedzenie” osiągną wielkie zyski.

Duchemin senior planuje zemstę. To będzie starcie tytanów. Tu będą „Wszystkie chwytły dozwolone”. Niestety tuż przed tym następuje tragedia.

„**Skrzydółko czy nóżka**” to oczywiście komedia. Jeżeli główną rolę gra Louis de Funès to ciężko czego innego się spodziewać. Gra z typową dla siebie, wylewającą się z ekranu ekspresją i jest zwyczajowo doskonałą. Szkoda trochę innych aktorów, bo moim zdaniem, bledną w blasku Louisa.

Sama fabuła nie jest zła, widać inspiracje innym przewodnikiem – Michelina. Twórcy przecież nie mogli użyć tej marki. Nie jest to jednak jakaś parodia, Duchemin naprawdę podchodzi z sercem do tego co robi i stara się aby restauracje opisane u niego dostały taką oceną, na jaką zasługują. Owszem nieraz jest ona zła, ale jak jedzenie nie spełnia (wysokich) wymagań Charlesa, to taka musi być. W końcu ufają mu miliony osób na całym świecie, to wielka odpowiedzialność.

Film jest pochwałą prawdziwej, francuskiej kuchni, a krytykuje fast foody, jedzenie dosłownie produkowane w fabryce. Swoją drogą, fabryka pokazana w filmie do tej pory robi wrażenie futurystycznej i nowoczesnej.

Film, jak chyba inne filmy z Louis de Funès pozbawione są przemocy, brutalności. To dobra, wręcz rodzinna komedia, którą z przyjemnością można po raz wtóry oglądać.

Tytuł polski: **Skrzydółko czy nóżka**

Tytuł oryginalny: **L'aile ou la cuisse**

Reżyseria Claude Zidi

Louis de Funès jako Charles Duchemin

Coluche jako Gérard Duchemin

Ann Zacharias jako Marguerite

Julien Guiomar jako Jacques Tricatel

Daniel Langlet jako Lambert

Artur Wyszyński